

Activiteitenplan 2018

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	- 3 -
1. Portret van het Solgu	- 4 -
2. Welzijn / Wmo	- 7 -
3. Werk	- 9 -
4. Inkomen	- 14 -
5. Onderwijs.....	- 16 -
6. Toegankelijkheid	- 17 -
7. Mobiliteit	- 21 -
8. Huisvesting.....	- 22 -
9. Beeldvorming.....	- 23 -
Bijlage 1 Samenwerking en overleg.....	- 25 -
Bijlage 2 Ureninzet totaal 2018.....	- 27 -

Samenvatting

Het Solgu werkt in het belang van Utrechters met een lichamelijke beperking of chronische ziekte, met als doel eigen regie en volwaardige participatie in de samenleving. Op alle beleidsgebieden (werk, inkomen, onderwijs, huisvesting, toegankelijkheid, mobiliteit, Wmo, welzijn) bieden wij onderstaande 'producten'.

Producten	Acties
Belangenbehartiging	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie halen uit de profijtgroep¹, zicht krijgen op knelpunten en benoemen. • Volgen wat invloed heeft / kan hebben op onze profijtgroep (wetgeving / beleid). Problemen / knelpunten voorzien. • Contact zoeken met relevante partijen². • Overleggen bijwonen. • Samenwerkingsverbanden opzetten. • Nieuwe ideeën ontwikkelen en kortsluiten met profijtgroep. • Tips / adviezen geven en kortsluiten met profijtgroep. • Inspreken raadsinformatiebijeenkomsten. • Deelname cliëntenraden.
Beeldvorming	<ul style="list-style-type: none"> • Geven van trainingen / presentaties met medewerking van voorlichters met een beperking. • Geven van gastlessen of voorlichting met medewerking van voorlichters met een beperking. • Ontwikkelen van acties (week toegankelijkheid; uitreiken 'Pluim' voor toegankelijkheid, etc.). • Ontwikkelen en uitbrengen PR-materiaal. • Contact met Pers. • Website / nieuwsflitsen / Facebook / Twitter.
Versterking profijtgroep	<ul style="list-style-type: none"> • www.toegankelijkutrecht.nl: ontsluiten van informatie over toegankelijkheid in de stad. • Aanbieden van trainingen (sollicitatie / omgaan met klantmanager / omgaan met je beperking). • Informatieverstrekking. • Aanbieden werkervaringsplaats Solgu.
Expertise (over-)brengen	<ul style="list-style-type: none"> • Adviezen op gebied van toegankelijkheid met medewerking van profijtgroep (schouwen; looproutes; bushaltes; bustesten; etc.). • Organiseren of meewerken aan expertisebijeenkomsten. • Weten wat onze profijtgroep nodig heeft (levensbreed – levenslang) en dit overbrengen aan relevante partijen.

¹ Profijtgroep is de groep Utrechters met een beperking of chronische ziekte, die profijt heeft van het Solgu

² Zie bijlage 1 Samenwerking & Overleg

1. Portret van het Solgu

Een gewoon dagelijks leven leiden. Boodschappen doen, leren, werken, eten bij vrienden, naar sportschool en theater. Gewone dingen doen, net als ieder ander. In Utrecht zijn dit soort alledaagse dingen voor mensen met een beperking vaak ingewikkeld of onmogelijk. Ontoegankelijke nieuwbouwwoningen, stationsgebied als hindernissenbaan en buschauffeurs die rolstoelers niet meenemen zijn slechts enkele voorbeelden van obstakels.

Het Solgu wil hier een eind maken. Wij willen een Utrecht waar het vanzelfsprekend is dat iedereen zijn leven kan leiden. Een Utrecht dat goed is ingericht voor alle inwoners.

Gastvrij?

Wij werken aan beeldvorming en toegankelijkheid. Toegankelijkheid in centimeters én in attitude. Worden jij en ik met blindenstok, rolstoel, gehoorapparaat of rollator gastvrij ontvangen? Bij de supermarkt, de concertzaal, de werkgever en de tandarts? Is het gebouw toegankelijk en bruikbaar? Worden we op een prettige manier behandeld? Het Solgu test, signaleert, informeert en traint.

Mensenrechtenstad

Utrecht is de eerste mensenrechtenstad in Nederland. Deelnemen aan de samenleving is een mensenrecht. In 2016 werd het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking geratificeerd. Nu al zijn we met zijn allen verplicht deze rechten te respecteren en in de praktijk te brengen. Met Agenda 22 hebben we daarvoor een goed instrument. Utrecht heeft nu de kans om als mensenrechtenstad echt op stoom te komen. Om bovendien het goede voorbeeld te geven aan andere steden. Maar met goede intenties en een goed instrument zijn we er nog niet.

Aanjagers

Voor mensenrechten zijn aanjagers en kwartiermakers nodig ook lokaal. Mensen die deskundig en ervaren zijn. Het Solgu is niet alleen partner in mensenrechten maar ook vinger aan de pols en creatief omdenker. Obstakels weten wij om te buigen naar mogelijkheden.

Stem

We kaarten de belangen van mensen met een beperking aan, niet alleen bij de gemeente, maar ook bij werkgevers, opleidingsinstituten, vervoersbedrijven, toerisme, horeca, culturele instellingen, enzovoort. Met ons geluid houden wij de overheid scherp. Wij vertolken de stem van mensen die een te ingewikkeld leven hebben om dat zelf te doen. Zodat zij straks een gewoon leven kunnen leven.

Missie: Onbeperkt Utrecht

Met al onze inspanningen dragen we bij aan een inclusieve samenleving in Utrecht. We streven naar een stad die mensen met een chronische ziekte of handicap niet beperkt, maar uitnodigt om op een eigen manier volwaardig en gelijkwaardig aan het maatschappelijk leven mee te doen en bij te dragen.

Onze stijl van werken

We zijn optimistisch en pro-actief, constructief kritisch en solidair. We weten dat vragen en samenwerken meer effect hebben, dan klagen en oppositie voeren. Graag worden wij vroegtijdig bij beleid en uitvoering betrokken, zodat we mee kunnen denken en advies kunnen geven. Dat voorkomt negatieve gesprekken aan het einde van de rit en veel kosten. Aanpassingen achteraf zijn bovendien altijd duurder en ingewikkelder dan inpassingen tijdens het proces.

Wat bieden we?

- ◆ Het Solgu is een (ervarings-)kenniscentrum binnen de stad Utrecht, en verspreidt, deelt, makelt en ontwikkelt kennis over de voorwaarden waaronder mensen met een beperking gelijkwaardig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.
- ◆ Het Solgu heeft meerwaarde voor de gemeenschap. De beeldvormingsprojecten, informatievoorziening voor de achterban en de specifieke belangenbehartiging voor mensen met een beperking maken het Solgu een unieke organisatie binnen Utrecht.
- ◆ Ons werk ligt op terreinen waarop we invloed kunnen uitoefenen. Dit is ondermeer afhankelijk van wet- en regelgeving en van het lokale karakter van ons speelveld. De invloed van belangenbehartigers als het Solgu op het gemeentelijk beleid is door de samenwerking gebaseerd op het VN-verdrag voor gelijke rechten van mensen met een beperking formeel vastgelegd.
- ◆ Volgens de Verenigde Naties is volwaardig meedoen een mensenrecht, ook voor mensen met een beperking. Het Solgu draagt bij aan het ontmaskeren van uitsluitingsmechanismen en het wijzen op de verplichtingen die de overheid heeft om discriminatie van mensen met een beperking uit te bannen. De ratificatie van het VN-verdrag in 2016 is een breekijzer waarmee (markt-) partijen aan toegankelijkheid moeten werken; geen gunst meer maar een wettelijke verplichting. Deze ontwikkeling biedt het Solgu mogelijkheid om partijen te adviseren. Gedacht kan worden aan het geven van toegankelijkheidsadviezen, het informeren van werkgevers die een medewerker met beperking in dienst nemen, etc.
- ◆ We communiceren ook naar diverse doelgroepen buiten het gemeentelijk apparaat. Waren we in het verleden sterk gefocust op de rol van de lokale overheid om mensen met een functiebeperking of handicap optimaal toegang tot maatschappelijke participatie te geven, we breiden ons werkterrein meer en meer uit naar de Utrechtse gemeenschap.
- ◆ We hebben aandacht voor studenten en starters binnen onze achterban.

Ontwikkelingen die bepalend zijn voor ons werk

Op 1 januari 2015 zijn de nieuwe Wmo en Participatiewet ingevoerd in alle gemeentes. Ook de gemeente Utrecht heeft er veel taken bij gekregen die voorheen door de AWBZ (landelijk) geregeld werden. Ook is het VN-verdrag voor gelijke rechten van mensen met een beperking in 2016 geratificeerd.

Ons uitgangspunt is dat zodra de gemeente zeggenschap krijgt over uitvoering van wetgeving, dit voor het Solgu reden is om te bekijken hoe de belangen van onze achterban worden beïnvloed, om zo nodig lokaal invloed uit te oefenen. Met de Wmo en Participatiewet heeft de gemeente enorm veel invloed op de levens van mensen met een beperking gekregen. Er is voor lokale belangenbehartigers als het Solgu derhalve steeds meer werk te doen.

Maatschappelijk Netwerk Utrecht: samenwerking met cliënt-adviesraden en andere belangenbehartigers

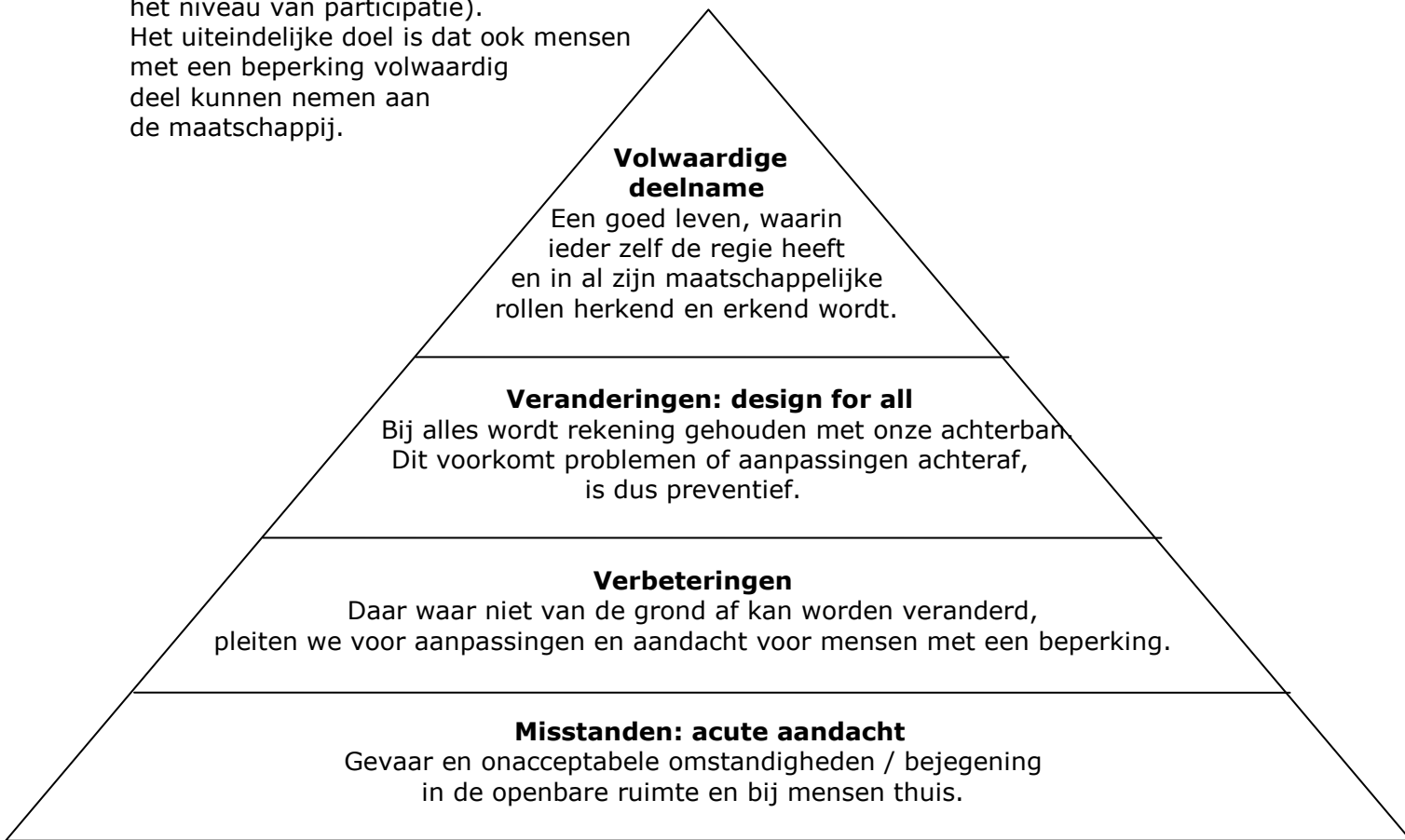
Daarnaast is er in 2015 een begin gemaakt met het bundelen van organisaties als het Solgu, om meer op thema's samen te werken en ook een bezuiniging tot stand te brengen door bijvoorbeeld het delen van faciliteiten. Eén en ander is in gang gezet op verzoek van de gemeente. Het Solgu zocht al met andere organisaties die opkomen voor mensen met een verstandelijke beperking of psychische aandoening aansluiting om 'beperkingen-breed' te kunnen werken.

Het Solgu deelt inmiddels faciliteiten zoals gezamenlijke huisvesting en werkt meer en meer samen op thema's. Sinds wij huisvesting delen met het Cosbo, zijn er meer natuurlijke manieren om met elkaar in contact te zijn.

Werkterreinen binnen de Solgu-organisatie en onze ambities

Ons werk heeft een aantal lagen, soms zijn we met alle lagen tegelijk bezig, soms met één laag. (De piramide is geïnspireerd op de piramide van Maslow: hoe hoger, hoe beter het niveau van participatie).

Het uiteindelijke doel is dat ook mensen met een beperking volwaardig deel kunnen nemen aan de maatschappij.

De terreinen waarop we in deze lagen werkzaam zijn:

- ◆ **Welzijn**
- ◆ **Wmo**
- ◆ **Werk**
- ◆ **Inkomen**
- ◆ **Onderwijs**
- ◆ **Mobiliteit**
- ◆ **Huisvesting**

Op al deze terreinen spelen de thema's toegankelijkheid en beeldvorming een belangrijke rol.

2. Welzijn / Wmo

Ambitie:

Mensen met een beperking leven in een (indien nodig aangepast) huis dat schoon is. Zij hebben de regie over hun leven. Zij beschikken over de hulpmiddelen en/of voorzieningen die nodig zijn om zelfstandig te leven. Daarnaast hebben zij een zinvolle invulling van de dag en voldoende sociale contacten. De grenzen van mantelzorgers worden gerespecteerd. Zij kunnen indien nodig een beroep doen op ondersteuning en respijtzorg.

We volgen hoe de Wmo wordt uitgevoerd in Utrecht. Hoe de verordening aansluit op de beleidsregels en hoe dit in de praktijk uitpakt. Ook volgen we wat er gebeurt op het gebied van zorg en welzijn. Zo volgen we het werk van de buurtteams, sociaal makelaars en hoe de samenwerking verloopt tussen buurtteams, huisartsen, praktijkondersteuners, wijk- en thuiszorg. Punt van de privacy bijvoorbeeld, belemmert de uitwisseling tussen deze hulpverleners.

Eén en ander gaat in nauw contact met ons netwerk, onder meer de Cliëntenraad Wmo.

- Uitvoering Wmo:
 - Vindt het persoonlijk gesprek met mensen die maatschappelijke hulp vragen plaats?
 - Krijgen mensen adequate hulp? Wordt er maatwerk geboden, en zo ja wanneer?
 - Worden andere dan de initiële problemen gesignaleerd bij cliënten?

Signalering door thuishulp is lastig omdat de zorg niet wijkgericht is maar stedelijk. Hierdoor kan het zijn dat de thuishulpen snel van baan veranderen zodra ze de kans krijgen. Twee adressen van 2 uur met een half uur fietsen tussendoor is nu eenmaal niet aantrekkelijk. Wanneer de hulp meer vast komt, is er meer kans dat er problemen gesignaleerd worden, omdat mensen elkaar leren kennen. Nagaan wat de redenen zijn van het verloop en bespreken met de betreffende aanbieders of en hoe er meer wijkgericht gewerkt kan worden.

Daarnaast is het de vraag in hoeverre thuishulpen voldoende toegerust zijn om te signaleren.

- Krijgen mensen onafhankelijke cliëntondersteuning aangeboden? Hoe staat dit in de verordening en hoe worden cliënten hierover geïnformeerd?
 - Krijgen mensen adequate hulp en hulpmiddelen? Zijn ze tevreden? Hoe is het toezicht op de kwaliteit? Hoe is de klachtenafhandeling?
 - Hulp bij pech onderweg?
 - Is iedereen die hulp nodig heeft, in beeld? (Mensen die geen hulp vragen of de weg niet kennen, jongeren / studenten).
- Buurtteams
We zoeken samenwerking met buurtteams, delen onze (ervarings-)kennis. Dit doen we in gesprekken of deelname aan kenniskringen al dan niet in samenwerking met onze gastdocenten die ervaringsdeskundig zijn. Dit proces is begonnen in 2015 toen de buurtteams van start gingen.
Daarnaast volgen we de wijze van evaluatie / monitoring van de gemeente op dit terrein (Cliënt-Ervarings-Onderzoek).

Buurtteammedewerkers die op huisbezoek komen krijgen van het beleid 3 petten op: indicatiesteller, hulpverlener en onafhankelijke cliëntondersteuner. We blijven hier kritisch op omdat deze taken elkaar kunnen bijten.

- Informatievoorziening
We kijken hoe de communicatie in het 'zorgdoolhof' is geregeld en geven tips. Weten mensen waar ze moeten zijn, en hoe je de zorg en financiën moet regelen? We helpen bij het informeren.
- Mantelzorg
Mantelzorgers zijn burgers, van wie de eigen participatie in de knel kan raken. Naast het organiseren van respijtzorg en het bieden van ondersteuning is het nodig dat die belangen benoemd en opgelost worden. Vooral via de deelname aan de Stedelijke Werkgroep Mantelzorg oefent het Solgu hierop invloed uit.

Adequate respijtzorg is belangrijk om als mantelzorger te kunnen opladen zodat deze zelf de zorg kan blijven leveren. Het blijft een theoretisch concept als dit niet passend is.

Kijk naar ontlastende respijtzorg:

- Nachtopvang
- Kortdurend verblijf (is ingekocht), werkt het?
- Zijn er wellicht andere originele vormen van ontlasting te bedenken?
- Inrichting wijken: zodanig dat mensen elkaar kunnen ontmoeten! Belangrijk voor lotgenotencontact of hulp verlenen aan elkaar. Nadenken hoe je mensen met elkaar in contact kunt brengen. Bijvoorbeeld bij de respijtopvang. Contact met sociaal makelaars en natuurlijke vindplaatsen.
- Ook vragen we aandacht voor jonge mantelzorgers: we zoeken wegen ze te vinden en te ontdekken waarbij ze ondersteund kunnen worden. Dit in samenwerking met het Steunpunt Mantelzorg.

Activiteiten 2018

Deelname aan diverse gremia om ontwikkelingen te volgen en contact te hebben met de spelers in het veld³. Naast het volgen van ontwikkelingen in de stad binnen het welzijnswerk / Wmo, zal het Solgu met andere organisaties verbindingen leggen om meer participatie voor mensen met een functiebeperking te stimuleren. Dit doen we door gevraagd / ongevraagd te adviseren.

Waar het gaat om de uitvoering van de Wmo, volgt het Solgu de ontwikkelingen in samenwerking met de Cliëntenraad Wmo, waaraan ook andere organisaties deelnemen. Leidende vraag hierbij is in hoeverre de individuele of maatwerkvoorzieningen adequaat zijn en in hoeverre de voorzieningen bijdragen aan participatie.

³ Voor een overzicht met van overlegorganen waaraan het Solgu deelneemt, zie bijlage 1, Samenwerkingspartners

3. Werk

Ambitie: Toename van het aantal mensen dat met een chronische ziekte of lichamelijke beperking aan het werk komt. Betere informatievoorziening over hulp bij re-integratie en vergoedingen van werkplekaanpassingen. Meer inzicht in de lokale arbeidsmarktpositie van mensen met een lichamelijke beperking.

Op 1 januari 2015 zijn de Participatie- en de Quotumwet van kracht geworden. Het Solgu heeft in 2015 en 2016 kunnen constateren dat deze wetten een grote impact hebben gehad op de positie inwoners van Utrecht met een lichamelijke beperking die voor ondersteuning bij werk en inkomen een beroep moeten doen op de Participatiewet.

Zicht op de groep

Eenzijds leek het voor de mensen die onder de quotumdoelgroep vallen nog de vraag of ze ook werkelijk terecht zouden komen bij een reguliere werkgever. Anderzijds was het voor de groep die buiten de doelgroep van de banengarantie viel nog moeilijker om werk te vinden, dan voor de invoering van de wet.

De banengarantie en het quotum van arbeidsbeperkten verdrongen ook in 2017 de mensen met een arbeidsbeperking die *niet* in de doelgroep van banengarantie en quotum vallen. Werkgevers gaven ook in 2017 in toenemende mate de voorkeur aan arbeidsgehandicapten die *wel* in het doelgroepregister staan. Alleen met mensen uit het doelgroepregister kan immers een boete voorkomen worden als het quotum eenmaal van kracht is.

Gebleken is dat er bij de afdeling Werk en Inkomen van de gemeente Utrecht, weinig zicht is op de uitkeringsgerechtigden met een beperking die niet in het doelgroepregister staan. Dat is zorgelijk omdat er nu een groep mensen met een beperking is die niet de hulp naar werk krijgt die nodig is, simpelweg omdat de gemeente niet van het bestaan van deze groep mensen op de hoogte is. Wel is er door intensief contact tussen het Solgu en de afdeling Werk en Inkomen bereikt dat werkmatchers na intake standaard aan de uitkeringsgerechtigde vragen of hij of zij een beperking heeft waarbij rekening gehouden moet worden bij het matchen naar werk. Maar op dit moment wordt dit nog niet structureel en automatisch geregistreerd. Een nog onzichtbaarder groep vormt de Niet Uitkeringsgerechtigden (Nuggers) met een beperking. Zij zijn helemaal buiten beeld bij de gemeente terwijl ook zij voor begeleiding naar werk vergoeding van werkplekaanpassingen en ander meeneembare voorzieningen afhankelijk zijn van hun gemeente. Om goed beleid te maken waardoor iedere werkzoekende Utrechter met een beperking op de juiste manier geholpen wordt is het van belang dat de gemeente inzicht heeft in de aantallen Utrechters met een beperking die niet in het doelgroepregister staan.

Hulp bij re-integratie

Mensen die niet in het doelgroepregister staan en Nuggers kregen vaak geen adequate hulp bij re-integratie.

Zo kon het gebeuren dat in Utrecht een blinde man een baan als buschauffeur kreeg aangeboden. Toen hij vervolgens toch op eigen kracht een baan had gevonden verwees het UWV hem voor vergoeding van zijn werkplekaanpassingen naar de gemeente. Helaas had de gemeente nog geen standaardprocedure om de aanvraag van vergoedingen van werkplekaanpassingen te behandelen en de blinde man werd van het kastje naar de muur gestuurd. De werkgever dreigde zich terug te trekken. Door assertief optreden van de blinde werknemer is dat gelukkig voorkomen. Maar een minder assertief persoon zou hierdoor zijn moeizaam verkregen baan weer zijn kwijtgeraakt.

Het was namelijk onduidelijk voor de gemeente wie er verantwoordelijk was voor de vergoeding van werkplekaanpassingen. De regelgeving vanuit het rijk was ook in 2017 nog ondoorzichtig en duidelijke informatie vanuit de gemeente naar arbeidsbeperkten die niet in het doelgroepregister staan ontbreekt nog steeds. Hierdoor kan het ook in 2017 en misschien ook in 2018 nog steeds voorkomen dat de groep arbeidsgehandicapten die niet onder het quotum valt, bij aanvaarding van werk ook minder snel de benodigde voorzieningen en aanpassingen gefinancierd krijgt van de gemeente. Zeker voor 'Nuggers' (niet uitkeringsgerechtigden zonder werk) die voor hulp bij re-integratie en de financiering van voorzieningen nu in sommige gevallen aangewezen zijn op de gemeente, blijft de situatie zorgelijk. Uitgaven voor de groep Nuggers levert de gemeente immers ook in 2017 en 2018 geen bezuiniging op termijn op.

In 2017 zijn we doorgegaan met inzichtelijk te krijgen welke en hoeveel Utrechters geen toegang hebben tot informatie over hulp bij re-integratie en vergoeding van werkplekaanpassingen. We moesten ook in 2017 weer constateren dat de gemeente geen duidelijk zicht heeft op de groep Nuggers en uitkeringsgerechtigden die niet in het doelgroepregister staan. Ook de groep zelf treedt weinig naar buiten omdat men niet weet dat men recht heeft op hulp bij re-integratie en vergoeding van werkplekaanpassingen. Veel mensen met een beperking melden deze niet bij hun klantmanager. Dat is zorgelijk omdat een klantmanager niet de juiste begeleiding kan bieden als hij of zij niet weet dat er sprake is van een beperking. Er is nu eind 2017 een quotum opgelegd aan de overheid. Het bedrijfsleven heeft nog geen quotum opgelegd gekregen maar moet zich nog wel houden aan de banenafpraak. We gaan daarom vanwege de onduidelijke situatie uit van het quotum.

Activiteiten voor 2018:

- ◆ Om de zichtbaarheid, ook voor het Solgu zelf, van werkzoekenden met een beperking te vergroten, start het Solgu een Facebookcommunity voor mensen met een lichamelijke beperking die werk zoeken. Het Solgu beheert deze community. Het Solgu kan op deze manier via polls veel te weten komen over de situatie van werkzoekenden op de Utrechtse arbeidsmarkt. De community zal voor het Solgu dan ook instrument zijn dat kan helpen bij de monitoring van knelpunten m.b.t de arbeidsdeelname van Utrechters met een beperking.
- ◆ Het Solgu blijft ook in 2018, middels het bijhouden van de gemeentelijke verordeningen op het gebied van re-integratie en het toekennen van (meeneembare) voorzieningen, middels gesprekken met ambtenaren van werk en inkomen (o.a. Rianne de Poorter en Anouk Delsing) en middels contacten met Utrechters met een beperking (o.a. de Facebookcommunity), monitoren of de uitvoering van de Participatiewet geen mensen met een beperking uitsluit als het gaat om voorzieningen en in te zetten instrumenten op weg naar werk. Het Solgu focust hierbij in 2018 met name op de groep Nuggers en mensen in de Participatiewet die niet in het doelgroepregister staan.
- ◆ Samen met de verantwoordelijke ambtenaren van de afdeling Werk en Inkomen zal het Solgu evalueren of meer mensen dan in 2017 met een beperking die niet in het doelgroepregister staan hun beperking melden aan de werkmatchers. Het Solgu zal vragen naar concrete cijfers.
- ◆ Het Solgu zal ambtenaren, wethouders en zo nodig de politiek vragen onderzoek te doen naar het percentage mensen met een beperking in de Participatiewet en Nuggers die niet in het doelgroepregister staan.
- ◆ Het Solgu zal er in 2018 sterker dan in 2017 op aandringen dat klantmanagers standaard naar mogelijk aanwezige arbeidsbeperkingen vragen. In de huidige situatie vragen werkmatchers hier in een later stadium naar. Voor een goede begeleiding is het noodzakelijk dat gemeentelijke hulpverleners zo vroeg mogelijk op de hoogte zijn van eventuele beperkingen.

- ◆ Het Solgu zal in 2018 een actieve social media campagne starten om Utrechters met een beperking te wijzen op het belang van het melden van een beperking of chronische ziekte bij de intake voor de Participatiewet.
- ◆ Het Solgu zal in gesprek met ambtenaren evalueren of er inmiddels en anders dan in 2017 een inzichtelijk proces en een duidelijke aanvraagprocedure is voor vergoeding van werkplekaanpassingen. Is dit niet het geval dan zal het Solgu aandringen bij ambtenaren, wethouders en politiek op het inrichten van een duidelijke aanvraagprocedure voor vergoeding van voorzieningen met makkelijk aan te spreken contactpersonen en duidelijke en makkelijk vindbare informatie op de website van de gemeente.
- ◆ Het Solgu zal de arbeidsmarktpositie van arbeidsgehandicapten intensiever monitoren nu de overheid het quotum opgelegd heeft gekregen. Het monitoren zal gebeuren door middel van overleg met de gemeente (Werk en Inkomen), maar voornamelijk door middel van contacten met onze achterban en organisaties die onze achterban ook vertegenwoordigen of die in hun werkzaamheden te maken krijgen met mensen met een lichamelijke beperking zoals Hoi Utrecht, de Fokuswoningen, buurtteams, Onbeperkt aan de slag, Emma at work Utrecht, reïntegratiebureaus, cliëntenraad Participatiewet etc. Al deze organisaties hebben een goed beeld van de positie van de verschillende categorieën gehandicapten (wel of niet vallend onder baangarantie of quotum) op de arbeidsmarkt. Het beeld dat we krijgen door middel van de gesprekken met bovenstaande organisaties wordt gecompleteerd door de gegevens die we verzamelen via social media en de Facebookcommunity voor werkzoekende Utrechters met een beperking.
- ◆ Het Solgu blijft aandacht houden voor de groep mensen met een beperking die niet fulltime kunnen werken als gevolg van hun (energie-) beperking. Zijn alle voorzieningen ook voor hen toegankelijk en wordt de dienstverlening van de gemeente ook aangepast voor deze groep? Door op de hoogte te blijven van de desbetreffende verordeningen, door dit onderwerp aan de orde te stellen in de Facebookcommunity voor werkende en werkzoekende Utrechters met een beperking, door de info die het Solgu krijgt van de reïntegratiebureaus zal het Solgu op ieder moment een actueel beeld hebben van de groep mensen die door een energiebeperking niet fulltime kunnen werken. Zo nodig spreekt het Solgu in op raadsinformatiebijeenkomsten en zoekt contact met de desbetreffende gemeenteambtenaren om bij hen knelpunten te signaleren.
- ◆ Het Solgu blijft de invulling van de garantiebanen en het quotum monitoren en zal tevens inventariseren welke barrières er op dit terrein nog liggen. Monitoren geschiedt d.m.v. gesprekken met organisaties die werken met mensen in het doelgroepregister zoals het UW bedrijf, reïntegratiebureaus, Biga groep. De info uit deze gesprekken wordt gecombineerd met kennis verkregen op websites met factsheets over de inzet van mensen uit het doelgroepregister als Divosa, Samen voor de klant etc.
- ◆ Het Solgu blijft bekijken of mensen met een beperking naast hulp bij re-integratie door Werk en Inkomen ook voldoende hulp krijgen om een kwalitatief goed leven te leiden. Als de randvoorwaarden (zoals voldoende inkomen, vervoer, huishoudelijke hulp etc.) goed geregeld zijn, blijken mensen namelijk beter in staat werk te vinden en te behouden. Dit betekent dat ook gekeken wordt naar welzijn en Wmo en dus naar de samenhang tussen het aanbod. Dit zal vooral binnen het Solgu gebeuren door overleg tussen de verschillende beleidsmedewerkers.
- ◆ Is er aandacht voor mensen met een beperking bij de invulling van het lokaal economisch fonds en social return? Om hier een goed beeld van te krijgen bekijkt het Solgu vooral de Protocollen Social Return via de site van de gemeente Utrecht of via Tendernet.nl. Het Solgu kijkt voorsnog alleen naar beleid en protocol. Daarbij vragen we ons steeds af of er voldoende aandacht is voor mensen met een beperking. Als het Solgu van mening is dat in beleid en protocollen te weinig plaats is voor mensen met een beperking zoekt het Solgu contact met de verantwoordelijke beleidsambtenaren of spreken spreekt in op raadsinformatiebijeenkomsten.

- ◆ Het Solgu blijft de gemeente vragen om haar leveranciers van diensten te controleren op het naleven van hun SROI-verplichtingen (Social Return On Investment). Juist om die groepen die door de Quotumwet van de arbeidsmarkt verdrongen worden, meer kansen te geven. Denk daarbij aan mensen in de Participatiewet die meer dan het wettelijk minimumloon kunnen verdienen en mensen in Wia en WAO. Het Solgu vraagt aandacht voor dit item middels gesprekken met verantwoordelijke ambtenaren en zo nodig via de politiek.
- ◆ Het Solgu blijft monitoren door gesprekken met de Social Impact Factory hoe PPS (Publiek Private Samenwerking) uitpakt voor Utrechters met een beperking.
- ◆ Het Solgu blijft de gemeente middels raadsinformatiebijeenkomsten en in gesprekken met de verantwoordelijke ambtenaren, stimuleren om gebruik te maken van ervaringsdeskundigheid.
- ◆ Het Solgu blijft door middel van gesprekken met de afdeling P&O van de gemeente meedenken over een werkelijk inclusief personeelsbeleid van de gemeente Utrecht. Het Solgu dringt erop aan dat de gemeente de hele groep chronisch zieken en gehandicapten als categorie opneemt in het diversiteitsbeleid. Nu ligt de focus nog op mensen uit het doelgroepregister. Het Solgu zal op aanvraag van de gemeente vacatures die de gemeente beschikbaar stelt voor mensen met een beperking middels social media onder de aandacht brengen van zoveel mogelijk mensen met een lichamelijke beperking. Dat kan via Facebookpagina's van patiëntenvereniging (de leden van IederIn) en Utrechtse maatschappelijke organisaties (Hoi Utrecht etc.).
- ◆ Op het gebied van werk blijft het Solgu in haar communicatie met de gemeente intensief verwijzen naar het VN-verdrag dat in 2016 geratificeerd en getekend is.
- ◆ Het Solgu zal ook in 2018 cursussen 'solliciteren met een beperking' en 'communiceren met je klantmanager' geven aan Utrechters met een beperking. In deze cursus leren mensen zo te communiceren over de beperking dat werkgevers en klantmanagers een goed beeld krijgen van wat de werkzoekende met een beperking wel en niet kan. Daarbij wordt de cursist geleerd om niet te praten over de medische aspecten van de beperking maar over de consequenties van de beperking voor het verrichten van arbeid. De cursisten zullen leren deze consequenties op heldere wijze te verwoorden. Zo krijgen zowel werkgevers als klantmanagers een reëel beeld van de mogelijkheden van de werkzoekende/cliënt zonder dat ze zelf veel kennis moeten hebben van de specifieke beperking. Hierdoor zal een werkzoekende sneller naar de juiste werkomgeving kunnen worden bemiddeld.
- ◆ Het Solgu continueert haar overleg met partners in de stad als Emma at work, Onbeperkt aan de slag, Utrecht, HOI Utrecht, Onbegrensd Talent, Werkpad, buurtteams, Hoezo Anders, Jong030, Jou Utrecht en alle partijen die in de toekomst ons pad zullen kruisen, om knelpunten te signaleren op het gebied van arbeidsparticipatie van mensen met een beperking. Denk hierbij bijvoorbeeld aan bejegening van werkzoekenden met een beperking door de gemeente, onvindbaarheid van juiste informatie etc. Gesignaleerde knelpunten zal het Solgu delen met verantwoordelijke ambtenaren, de wethouder en zo nodig de politiek.
- ◆ Het Solgu blijft gemeenteraad en wethouders bevragen over het beleid op het gebied van werk voor mensen met een beperking, zowel reactief als proactief.
- ◆ De banden met 'Utrecht Onbeperkt Aan De Slag' blijven we onderhouden en we blijven bekijken of dit te vertalen is naar meer concrete plaatsingen. Dit willen we vooral bereiken door intensief de Meet & Greets die Onbeperkt aan de Slag in Utrecht organiseert onder de aandacht te brengen van mensen met een beperking in Utrecht. De Facebookcommunity zal het Solgu hiervoor intensief inzetten.
- ◆ De banden met 'JOP onderneemt' van Emma at Work worden gecontinueerd om meer jonge mensen met een beperking te ondersteunen naar het ondernemerschap. Het Solgu zal hier in de Facebookcommunity uitgebreid aandacht aan besteden.
- ◆ Het Solgu volgt net als voorgaande jaren ontwikkelingen vanuit IederIn en de bij deze overkoepelende organisatie aangesloten honderd patiëntenorganisaties die zich bezighouden met het thema werk en zal dit waar mogelijk en wenselijk vertalen naar beleidsadviezen op gemeentelijk niveau.

- ◆ Het Solgu zal in overleg met ambtenaren van Werk en Inkomen blijven werken aan duidelijke en goed vindbare informatie over hulp bij het vinden van werk en de mogelijkheid tot vergoeding van werkplek aanpassingen en andere meeneembare voorzieningen.

4. Inkomen

Ambitie: de verbetering van de inkomenssituatie van mensen met een beperking op de agenda houden en een armoedeval voorkomen.

De stapeling van kosten waar chronisch zieken mee geconfronteerd worden; wegvallen van Wtcg/Cer, belastingaftrek van ziektekosten, het Eigen bijdragebeleid in de Wmo en Wlz, de Eigen bijdrage voor woningaanpassingen, hulpmiddelen en vervoer, de onduidelijke informatievoorziening hierover en de strengere regels van de Participatiewet waardoor chronisch zieken en beperkten eerder te maken krijgen met sancties, hebben ook in 2017 gevolgen gehad voor de inkomenspositie van mensen met een chronische ziekte e/o handicap. Ook het nieuwe armoedebeleid waarbij men uitgaat van hulp bij levensgebeurtenissen en minder van een structurele situatie (wat een chronische ziekte of handicap eigenlijk is) heeft ook in 2017 een verslechtering van de inkomenssituatie van de kwetsbare groep Utrechters met een handicap teweeggebracht. Ook middeninkomens zagen zich in 2017 weer geconfronteerd met een stapeling van kosten waarvoor ze niet meer gecompenseerd worden. De verwachting is dat ook in 2018 het besteedbaar inkomen van chronisch zieken en gehandicapten onder druk zal blijven staan.

Het Solgu zal er ook in 2018 de nadruk op blijven leggen dat het **besteedbaar inkomen** en niet het **belastbaar inkomen** de basis moet zijn voor het armoedebeleid. Het Solgu zal ook in 2018 de inkomenspositie van mensen met een beperking blijven monitoren door in gesprek te blijven met patiëntenverenigingen aangesloten bij IederIn. Het Solgu zal bij beleidsmakers knelpunten blijven signaleren.

Activiteiten voor 2018:

- ◆ Continueren van de intensieve samenwerking binnen de Armoedecoalitie en alle daarbij aangesloten partijen om mensen met chronische ziekte e/o handicap als een van de doelgroepen van het nieuwe armoedebeleid nog steviger op de kaart te zetten. Hierbij vraagt het Solgu zeer regelmatig aandacht voor de positie van onze achterban binnen de Participatiewet, de tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten als onderdeel van WAO, WIA, Wajong en WAZ en de gevolgen van Eigen Bijdrage in WMO en WLZ. Deze aandacht vraagt het Solgu in overleg met ambtenaren van de gemeente van Werk en Inkomen, adviseur armoede en schulddienstverlening en door het inspreken van raadsinformatiebijeenkomsten.
- ◆ Het Solgu zal in 2018 blijven monitoren of het voorgestelde beleid in overeenstemming is met het VN-verdrag. Dit monitoren doet het Solgu samen met de Armoedecoalitie bij het beoordelen van beleidsplannen en de door de gemeente behaalde resultaten.
- ◆ Het Solgu blijft in 2018 in contact met mensen met een beperking in Utrecht en met andere organisaties die in de uitvoering van hun werkzaamheden te maken krijgen met hen, zoals het Leger des Heils, De Burgerpraktijk, Diaconie van verschillende kerken, Cosbo, Cliëntenraad Participatiewet, Buurtteam Organisatie Sociaal Utrecht, enzovoort. Monitoren of en hoe de achterban gevolgen ondervindt van de strengere sancties in de Participatiewet, het nieuwe armoedebeleid, de Eigen bijdrage in Wmo, Wlz en dergelijke. Zo nodig treedt het Solgu in overleg met de verantwoordelijke ambtenaar, wethouder of spreekt al of niet samen met de Armoedecoalitie in op raadsinformatiebijeenkomsten.
- ◆ Het Solgu blijft in 2018 actief contact zoeken met beleidsambtenaren en klantmanagers Werk en Inkomen om informatie te geven over de (on)mogelijkheden van chronisch zieken en gehandicapten.

- ◆ Het Solgu blijft de contacten met de Cliëntenraad-Wmo onderhouden op onder andere het onderwerp Eigen bijdrage Wmo. Gezamenlijk wordt er dan bepaald welke punten acties ondernomen moeten worden. Denk hierbij aan: inspreken op Raadsinformatiebijeenkomsten, sturen van signaalrapporten aan verantwoordelijke ambtenaren en overleg met de verantwoordelijke wethouder
- ◆ Met wethouders en gemeenteraad blijven we in gesprek met het doel regelgeving te bewerkstelligen (op het gebied van Participatiewet, Wmo en Wlz) die de inkomenspositie van onze achterban zal verstevigen.
- ◆ In samenwerking met andere organisaties, te weten alle partners van de Armoedecoalitie, zorgen we voor duidelijke informatie over de rechten op compensatie van zorg- en andere kosten naar een brede achterban.
- ◆ Samen met andere organisaties blijven we de inkomenspositie van chronisch zieken en gehandicapten binnen Utrecht in beeld brengen, zodat de gemeente in staat is op basis van het verkregen beeld passend beleid te maken. Door gesprekken met organisaties binnen de Armoedecoalitie, de Cliëntenraad-WMO en de Cliëntenraad-Participatiewet ontstaat er een duidelijk beeld van de inkomenspositie chronische zieken en gehandicapten. Tijdens gesprekken met de verantwoordelijk wethouder en ambtenaren brengt het Solgu hen op de hoogte van de inkomenssituatie en financiële knelpunten van mensen met een lichamelijke beperking of chronische ziekte.

5. Onderwijs

Ambitie: Het verbeteren van de aansluiting van scholing op de arbeidsmarkt voor mensen met een chronische ziekte e/o handicap.

Om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te stimuleren voert het Solgu verschillende activiteiten uit:

Activiteiten voor 2018

- ◆ Het Solgu blijft ook in 2018 monitoren hoe de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt uitpakt voor haar achterban. In de contacten met studenten en oud studenten met een beperking tijdens de uitvoering van het project 'Onbeperkt studeren in Utrecht' besteden wij ruimschoots aandacht aan hun ervaringen met het maken van een start op de arbeidsmarkt. Het Solgu signaleert knelpunten en mogelijkheden en zoekt de samenwerking met werkgevers en bureaus als Onbeperkt aan de slag en Emma at Work om werkgevers te bewegen mensen met een beperking aan te nemen. Ongeacht of ze in de quotumdoelgroep vallen of niet. Samen met de genoemde partijen legt het Solgu in haar contact met werkgevers vooral het accent op de talenten van de werknemer. Het Solgu biedt desgewenst advies over eventuele aanpassingen en voorzieningen en wijst de werkgever op de ondersteuning die de gemeente kan bieden.
- ◆ Het Solgu blijft in 2018 in door gesprekken met VSO-scholen (Voortgezet Speciaal Onderwijs) in Utrecht in kaart brengen wat de gevolgen van de Participatiewet zijn voor de leerlingen van de VSO-scholen in relatie tot uitstroom naar arbeid of dagbesteding. Desgewenst neemt het Solgu contact op met de verantwoordelijke ambtenaren
- ◆ We blijven contact houden met VSO en mbo-scholen in Utrecht om te zien of we kunnen ondersteunen en/of verbinden. (Zie ook bijlage 1 Samenwerking & overleg)
- ◆ Het Solgu bekijkt het gemeentelijk beleid waar het gaat om het creëren van leerwerktrajecten, traineeships, werkervaringsplekken en arrangementen met werkgevers. Waar nodig en mogelijk oefent het Solgu middels gesprekken met verantwoordelijk ambtenaren, wethouders en zo nodig gemeenteraadsleden invloed uit om op dit gebied kansen te creëren voor mensen met een beperking.
- ◆ De verkregen resultaten uit het Project 'Onbeperkt Studeren in Utrecht' zullen wij gebruiken om bij gemeente, Universiteit, Hogeschool en mbo-instellingen te pleiten voor veranderingen die kunnen bijdragen aan de kwaliteit van leven en studeren van de studenten in Utrecht.
- ◆ We onderzoeken hoe de decanen /studiebegeleiders studenten met een beperking begeleiden. We onderhouden de door het Solgu gelegde contacten met decanen van Universiteit en Hogeschool.
- ◆ Op basis van de uitkomsten van het project 'Onbeperkt studeren in Utrecht' bekijken we samen met decanen wat de behoeften van studenten met een beperking zijn en bespreken we aan welke behoeften van studenten met een beperking is voldaan. We bekijken samen wat nog gerealiseerd moet en/of kan worden.
- ◆ We verzorgen in 2018 in samenwerking met samenwerkingspartners als Emma at Work, Onbegrensd Talent, Hogeschool en Universiteit een sollicitatietraining aan studenten met een beperking.
- ◆ We zullen ook in 2018 studenten ondersteunen bij het verzamelen van informatie en leggen van contacten die van belang zijn om een zo gewoon mogelijk studentenleven te leiden.

6. Toegankelijkheid

Ambitie fysieke toegankelijkheid: De openbare ruimte en openbare gebouwen zijn toegankelijk en bruikbaar voor bezoekers en werknemers met een beperking. Wensen van bewoners met een beperking op het gebied van toegankelijkheid zijn per wijk in kaart gebracht. We hebben in elke wijk ervaringsdeskundige contactpersonen.

Leidend standpunt is dat alle maatregelen die nodig zijn om knelpunten op het gebied van toegankelijkheid op te lossen, moeten worden genomen. Wanneer dit geen extra geld kost moet dit sowieso worden doorgevoerd.

Activiteiten voor stad 2018

- Het Solgu zoekt knelpunten in de fysieke toegankelijkheid, doet onderzoek naar de oorzaken en stelt alles in het werk om procedures en protocollen bij overheden en particuliere organisaties aan te passen om de knelpunten in de toekomst te voorkomen. De Utrecht Standaard Toegankelijk (UST) zal bij organisaties die regelmatig bouwopdrachten geven worden gepromoot (denk aan de woningbouwcorporaties, de Hogeschool en de Universiteit). De maatregelen op het gebied van toegankelijkheid vermeld in het HOR (Handboek Openbare Ruimte) van de gemeente Utrecht wordt getoetst op meerdere projecten.
- Het Solgu zoekt proactief naar ruimtelijke projecten waar zij vroegtijdig adviseert over toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte. Denk aan alle bouwwerken in fase 2 van het Stationsgebied en bijvoorbeeld ook verbouwingen als het Universiteitsmuseum die via de media bekend worden.
- Deelname aan diverse gremia zoals bijvoorbeeld bewonersoverleggen georganiseerd door de gemeente over de inrichting van stedelijke gebieden zoals bijvoorbeeld Voorstraat, Witte Vrouwenstraat, Burg Reigerstraat, Nachtegaalstraat, Singelproject enz. om ontwikkelingen te volgen en contact te hebben met de spelers in het veld (zie bijlage 1, Overleg en Samenwerking).

Activiteiten voor wijken 2018

- Het Solgu wordt regelmatig benaderd door wijkbewoners met klachten over de inrichting van hun directe woonomgeving. Het gaat om bestaande situaties in de woonomgeving, rond winkels en in parken waar bewoners vaak jarenlang tegen dezelfde problemen en obstakels oplopen. In 2014 is per wijk een start gemaakt om samen met de bewoners (belanghebbenden en geïnteresseerden), de wensen op het gebied van toegankelijkheid in beeld te brengen. Samen met de betreffende bewoners en het wijkbureau wordt overlegd hoe deze drempels geslecht kunnen worden.
- Looproutes
Naar aanleiding van wijkbezoeken en op verzoek van bewoners worden vanaf de wijk Oost en de wijk Noord-Oost 'extra toegankelijke' looproutes richting binnenstad ontwikkeld.
- Het Solgu organiseert 2 wijkbijeenkomsten per jaar om te informeren naar knelpunten in de wijk en mogelijkheden die ontwikkeld kunnen worden. Dit doen we in samenwerking met de huiskamerprojecten. De onderwerpen op deze bijeenkomsten beslaan een breed spectrum: van een ontoegankelijk winkelcentrum tot mogelijkheden om te kunnen sporten in de wijk of in contact te komen met buurtbewoners. De wijken Lunetten en Hoograven zijn in 2018 aan de beurt.

Ambitie landelijke regelgeving: We zetten aan tot landelijke lobby om toegankelijkheid terug te brengen naar het niveau van regelgeving 2013 van het bouwbesluit (dit was toen gunstiger voor mensen met een beperking).

Activiteiten 2018

- **Aanzet tot landelijke lobby**

In 2012 heeft de Rijksoverheid het Bouwbesluit herzien, en de algemene toegankelijkheidseis die de bezoekbaarheid van woningen in het algemeen regelt, geschrapt. Met de herziening van het Bouwbesluit zijn de lokale toegankelijkheidseisen uit de Gemeentelijke Bouwverordening artikel 2.5.4 vervallen, en niet alsnog opgenomen in het Bouwbesluit. Dit is in strijd met het VN-verdrag.

We zetten aan tot landelijke lobby om toegankelijkheid terug te brengen naar het niveau van regelgeving 2003 van het bouwbesluit (dit was toen gunstiger voor mensen met een beperking). Het Solgu zet zich in om deze herziening van het bouwbesluit ongedaan te maken. We verzoeken de wethouder om dit landelijk aan te kaarten. Vervolgens zal het Solgu bij de gemeente pleiten voor handhaving en met de verantwoordelijke gemeentelijke afdelingen en de woningcorporaties werkafspraken maken.

Solgu heeft een overzicht gemaakt van maatregelen die vereist zijn om van 'levensloopbestendige' woningen te kunnen spreken. Deze maatregelen zullen in 2018 met de directies van de Utrechtse Woningbouwcorporaties besproken worden.

Ambitie procedures: Toegankelijkheid wordt meegenomen in lokale bouwprocessen en de vooraf vastgestelde mate van toegankelijkheid wordt bij oplevering getoetst.

- **Toetsing en begeleiding:
'de Utrechtse Standaard Toegankelijkheid'**

In 2017 heeft de gemeente de 'Utrechtse Standaard Toegankelijkheid' (UST) vastgesteld. Het Solgu zal in 2018 meerdere bouwprojecten analyseren op het juist toepassen van deze standaard en zo nodig aanbevelingen doen voor verbetering van de standaard.

- **Gebouwen en omgeving, aandacht voor toegankelijkheid:
'Toegankelijkheidslijsten'**

De 'Toegankelijkheidslijsten', zijn lijsten met wensen van gebruikers voor toegankelijkheid van nieuwe gebouwen en omgeving. Het Solgu haalt deze aandachtspunten continu op bij de achterban: mensen met fysieke beperkingen, inclusief ouderen, bij mensen met psychische en verstandelijke beperkingen. Met het POS is een afspraak gemaakt dat deze 'Toegankelijkheidslijsten' door het POS worden verspreid onder de opdrachtgevers. Zo zijn zij op de hoogte van het wenselijke 'toegankelijkheidsniveau' en kunnen al vanaf het ontwerp rekening houden met deze wensen. Met de nadruk op de overdracht van kennis, zodat organisaties leren hoe en wanneer zij aandacht moeten besteden aan toegankelijkheid. Het gaat om gebouwen en om de gebouwde omgeving. Het Solgu zal deze lijsten onder de overige opdrachtgevers verspreiden voor zover deze bekend zijn.

www.toegankelijkutrecht.nl⁴

Ambitie: Van alle gebouwen met een publieksfunctie is informatie over de toegankelijkheid opgenomen op het internet

Activiteiten 2018

- In verband met het risico dat de bestaande informatie op www.toegankelijkutrecht.nl verloren gaat door verouderde software (leverancier Isatis is gestopt met het onderhoud) heeft het Solgu onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de informatie tijdig over te hevelen. Er is een goed en gratis alternatief gevonden www.wheelmap.org. Een internationale website die veel praktische voordelen heeft boven www.toegankelijkutrecht.nl en bovendien de goedkeuring heeft van de gemeente Utrecht die hiervoor projectgeld ter beschikking stelt. In 2018 worden alle gegevens overgeheveld.
- Er zullen enkele honderden* objecten worden getoetst en weergegeven op de website. *het gaat om veel meer objecten dan ooit in toegankelijkutrecht zijn ingevoerd, maar we hebben nog te weinig ervaring om een juist getal te noemen.
- Er worden cursussen en workshops georganiseerd om de achterban te instrueren, zodat zij zelf in staat zijn gegevens toe te voegen en te wijzigen, zodat de site up-to-date blijft.

Activiteiten per categorie

- Op het gebied van gebouwen met een publieksfunctie
 - Promoten van Utrecht Standaard Toegankelijkheid bij opdrachtgevers
 - Verspreiden wensen van de belangenorganisaties op het gebied van bouwen
 - Toetsen en adviseren van bouwplannen indien mogelijk
 - Continue aandacht rond Stationsgebied (fase 2, binnenstad, OV enz)
- Op het gebied van woningbouw
 - Promoten van Utrecht Standaard Toegankelijkheid bij nieuwbouw en bij renovaties bij de woningbouwcorporaties
 - Promoten van bezoekbaar bouwen bij alle bouwende partijen.
 - Inzet om regelgeving zo aan te passen dat toegankelijkheid en bruikbaarheid onderdeel van het bouwen zijn.
- Op het gebied van de openbare ruimte
 - Bijwonen bewonerssessies (Singel, herbestratingen binnenstad enz)
 - Advisering plannen en controle uitvoering
 - Promoten, adviseren en monitoren aanpassingen speeltuin de Gagel in Overvecht voor gehandicapte kinderen en de Bosspeeltuin in Leidsche Rijn.
- Informatievoorziening
 - Omzetting informatie van www.toegankelijkutrecht.nl naar een nieuwe site zodat de software up to date en veilig is. Inzet is om alles weer te geven op de gratis website www.wheelmap.org.
 - Instrueren van de achterban voor het gezamenlijk bijhouden en up to date houden van de gegevens.

⁴ Deze activiteit kan alleen doorgang vinden wanneer projectsubsidie van €6.600,= wordt toegekend.

- Gemeentelijk beleid

- Monitoren Utrecht Standaard Toegankelijkheid
- Werkmethode ontwikkelen voor een 0-meting voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte.
- Handboek Openbare Ruimte verbeteren en de toepassing monitoren.

- Achterban

- Via de e-mail wordt de achterban maandelijks geraadpleegd
- Tijdens bijeenkomsten van andere organisaties waar onze achterban aanwezig is zullen de deelnemers benaderd worden wat hun wensen, suggesties en klachten op het gebied van toegankelijkheid zijn
- In 2018 worden 2 wijkbijeenkomsten georganiseerd in Lunetten en in Hoograven.

7. Mobiliteit

Ambitie: Ieder die zelfredzaam is, kan gebruik maken van het Openbaar Vervoer.

Activiteiten 2018

- Het Solgu is bezorgd over de kwaliteit en de mate van toegankelijkheid van de Regiotaxi en het Openbaar Vervoer (OV) en houdt hierover nauw contact met gebruikers in haar eigen achterban en ook met de achterban van organisaties als COSBO en ACO (zie bijlage 1 Samenwerking & Overleg).

OV

De wet Gelijke Behandeling stelt dat mensen met beperkingen die zelfredzaam zijn, zelfstandig gebruik moeten kunnen maken van het OV. Zelfstandig wil zeggen 'zonder hulp'. Voor de haltes en het materieel van de Uithoftram heeft het Solgu samen met het Cosbo een wenselijk toegankelijkheidsniveau opgesteld, ervan uitgaand dat passagiers zonder hulp van de chauffeur of conducteur gebruik moeten kunnen maken van het OV.

- Omdat niet alle haltes die tot nu toe zijn aangepast ook echt bruikbaar zijn wordt in 2018 een overzicht gemaakt van de toegankelijkheid van alle bushaltes, zodat duidelijk wordt welke haltes alsnog enige aanpassingen behoeven.
- In 2018 wordt een deel van de haltes aangepast. Het Solgu is betrokken bij dit project en zal deze haltes bij oplevering toetsen.
- Het Solgu zal nieuw materieel (bussen en trams) met ervaringsdeskundigen toetsen. Wij hebben geen overzicht wanneer nieuw materieel wordt aangeschaft, maar de ervaring leert dat dit meerdere keren per jaar gebeurt.
- Bij de ontwikkeling van de Uithoftram zal het Solgu blijvend aandacht vragen voor reizigers met een beperking. Bij de proefritten van de Uithoflijn zal het Solgu het materieel uitgebreid met gebruikers toetsen. Reizigers zijn niet gebaat bij een minimale toegankelijkheid waarbij bijvoorbeeld conducteurs moeten uitstappen om een plank neer te leggen. Reizigers willen een korte halteringstijd zonder oponthoud, dat geldt ook voor reizigers met beperkingen.

Regiotaxi

Het Solgu bepleit ook in 2018 de verbetering van het materieel van de Regiotaxi en zal dit tijdens de nieuwe aanbesteding in 2018 monitoren. Het Solgu heeft 14 criteria benoemd die van belang zijn bij de aanbesteding van de Regiotaxi (zie Bijlage 3 Criteria aanbesteding Regiotaxi). Evenals in 2014 zal het Solgu een aantal proefritten maken en een rapportage over de bevindingen schrijven met tips en suggesties. Het Solgu heeft het voortouw genomen voor het schrijven van een visie over openbaar vervoer zodat we met onze collega belangenorganisaties een toekomstbeeld kunnen bepalen hoe de regiotaxi en andere vormen van vervoer hierin passen.

Samengevat

- Monitoren project toegankelijke bushaltes
- Monitoren toegankelijkheid bruikbaarheid voertuigen (bus, tram, regiotaxi enz)
- Solgu neemt actief deel aan Rocov om de bruikbaarheid van het openbaar vervoer bij aanbestedingen en Programma van Eisen te waarborgen. Dit gaat in nauw overleg met Cosbo, ACO en de Oogvereniging

8. Huisvesting

Ambitie: alle Utrechtse woningen zijn bezoekbaar voor mensen met een beperking.

Nog steeds worden er jaarlijks nieuwe woningen opgeleverd die niet bezoekbaar zijn door rolstoelgebruikers en mensen die geen trap kunnen lopen. Volgens motie 39 (2015) dienen alle nieuwe woningen rollator- en rolstoeltoegankelijk te zijn.

De komende jaren zullen oude flats worden gerenoveerd. Het Solgu zet zich in dat de woningen in deze flats bezoekbaar zijn voor mensen met beperkingen.

Activiteiten 2018

- Het Solgu volgt de ontwikkeling op het gebied van huisvesting.
- Het Solgu maakt de woningcorporaties bewust van hun rol als opdrachtgever voor nieuw- en verbouw. Het Solgu wil dat alle nieuwbouw tenminste het niveau 'bezoekbaar' scoort verder dat de corporaties daar waar er geen extra kosten mee gemoeid zijn kiezen voor het hoogste toegankelijkheidsniveau. Allereerst zal de procedure 'Utrecht Standaard Toegankelijk' worden gepromoot. Daarnaast zullen de vereiste maatregelen voor levensloopbestendige woningen die het Solgu in een notitie heeft samengebracht aan de corporaties worden voorgelegd en met hen worden besproken.
- Verder blijft het Solgu hameren op een goede informatievoorziening over de bestaande woningvoorraad van de mate van toegankelijkheid van de woningen. Het Solgu zal voor draagvlak gesprekken voeren met de huurdersorganisaties
- Het Solgu onderzoekt in hoeverre het VN-Verdrag de bovenstaande activiteiten kan versterken.
- Deelname aan diverse gremia om ontwikkelingen te volgen en contact te hebben met de spelers in het veld (zie bijlage 1, Samenwerking & Overleg).

9. Beeldvorming

Ambitie: een realistisch beeld neerzetten, waarin mensen met een beperking in alle maatschappelijk rollen gekend en herkend worden.

We maken Utrechters zonder beperkingen duidelijk dat zij een verantwoordelijkheid hebben om mensen met een beperking te betrekken bij hun werk of sociale omgeving. We maken duidelijk wat je concreet kunt doen en ontmaskeren de verkeerde argumenten. Wij gebruiken daarvoor communicatiemiddelen, voorlichtingsprojecten etc. Ook zijn we steeds op zoek naar goede voorbeelden: mensen die onze missie voorleven. Deze werkzaamheden worden door alle medewerkers van het Solgu gedragen. Het is een wezenlijk onderdeel van het lobbywerk dat nodig is beperking te stimuleren tot participatie (emancipatie vanuit achterban) of te laten participeren (aandacht voor achterban).

Activiteiten 2018

• Voorlichting

Elk jaar wordt voorlichting gegeven, in het onderwijs of daarbuiten. De voorlichters zijn vrijwilligers die zelf een beperking hebben. Het Solgu is tevens verantwoordelijk voor de training van de vrijwilligers en het evalueren van alle voorlichting.

Verder is er een beweging gemaakt om maatschappelijke en culturele organisaties te benaderen (buurtteams, gemeentepersoneel, telefonische hulpdienst, TivoliVredenburg, VVV, en dergelijke). Dit doen we veelal door workshops Bijzonder Gastvrij te geven.

○ Workshop 'Bijzonder Gastvrij'

Het Solgu organiseert de workshop 'Bijzonder Gastvrij' om personeel dat te maken heeft met publiek (patiënten, klanten, cliënten, bezoekers, etc.) te trainen in de omgang op de werkplek met mensen die een beperking hebben. Veelal is laten ervaren wat het is om een beperking te hebben daarbij erg verhelderend. Dit soort trainingen zijn van belang voor vrijwilligersorganisaties, gemeenteambtenaren, loketmedewerkers, welzijnswerkers, enzovoort. Zo zijn er in het verleden trainingen gegeven aan vrijwilligers die hun diensten aanbieden in gezinnen met kinderen die een beperking hebben, aan servicepersoneel van een zalenverhuurbedrijf, aan baliepersoneel van het Stadskantoor, en aan horecapersoneel.

Voorlichting en workshops aan commerciële en non-profit organisaties zijn met hulp van onze voorlichters die zelf een beperking hebben.

Op grond van de ervaring uit 2017, verwachten we zo'n 8 keer per jaar workshops te geven en zo'n 3 keer per jaar voorlichting.

• Beeldvorming gericht op gemeente en gemeenteraad

We dragen onze missie uit om invloed uit te oefenen. Dit doen we door middel van:

- Bijdragen leveren aan de raadsinformatiebijeenkomsten.
- Presentaties verzorgen aan diverse doelgroepen (beleidsambtenaren, collega-belangenbehartigers, raadsleden, enzovoort).
- Bijeenkomst met raadsleden en mensen uit onze achterban, veelal in samenwerking met andere deskundigen. Aan de hand van een thema wordt gediscussieerd.
- Samen met de gemeente en andere maatschappelijke organisaties de informatie over toegankelijkheid communiceren en laten toepassen.

- Meewerken aan projecten en trainingen van personeel van de gemeente in het kader van Agenda 22 / VN-verdrag. Denken wordt handelen.
- Beantwoorden van vragen van gemeentelijke diensten die samenhangen met toegankelijkheid en Agenda 22 / VN-verdrag.
- Informeren en overleggen met de Utrechtse Rekenkamer over onderzoeken die gedaan (zouden kunnen) worden.

- **Gemeenteraadsverkiezingen 21 maart**

De gemeenteraadsverkiezingen in 2018 hebben onze aandacht. In 2017 hebben we een bijeenkomst voor raadsleden georganiseerd om hen te inspireren bij het schrijven van hun verkiezingsprogramma's. We vergelijken de verkiezingsprogramma's en informeren onze achterban over de thema's die betrekking hebben op leven met een beperking.

In 2018 organiseren we een bijeenkomst met de nieuwe raadsleden om hen in te praten op onze thema's. Vooraf organiseren we een ervaringstour met een aantal van onze voorlichters daarbij.

- **Kennisoverdracht**

Men gaat er vaak ten onrechte vanuit dat bestaande wet- en regelgeving en de controle daarop voldoende garanties bieden voor deelname aan het maatschappelijk leven door mensen met een beperking.

Het Solgu vraagt aandacht voor knelpunten op websites, in nieuwsbrieven, via de pers en door persoonlijke benadering van beleidsmakers, uitvoerders, maatschappelijke organisaties en politici.

Onze vrijwilligers die ervaringsdeskundig zijn, ondersteunen ons hierbij.

- **Communicatiemiddelen**

- **Websites en interactieve media**

Naast de algemene website www.solgu.nl, is er nog een aantal communicatiemiddelen.

In 2018 maken we een overgang van de website www.toegankelijkutrecht.nl naar een (moderne) app wheelmap.org, waarin informatie over toegankelijkheid staat. De bestaande website is verouderd en moeilijk op een smartphone te raadplegen. We vullen de informatie over Utrecht in de app aan en laten dit door onze vrijwilligers testen.

Daarnaast gebruikt het Solgu interactieve media via Facebook en Twitter.

- **Nieuwsflitsen (tenminste 4 per jaar)**

Doel is informatie verspreiden en mensen regelmatig naar de website trekken, waar het laatste nieuws gevolgd kan worden en de agenda kan worden ingekeken.

- **Publiciteit**

Het Solgu onderhoudt contacten met de pers en verzorgt de publiciteit voor alle activiteiten van het Solgu.

- **Jaarverslag**

Het jaarverslag is de verantwoording van het Solgu naar de gemeente Utrecht, maar ook een manier om anderen te informeren over het beleid, de activiteiten en de resultaten van het werk van het Solgu.

Bijlage 1 Samenwerking en overleg

Het Solgu is – als netwerkorganisatie – op veel plaatsen in de stad aanwezig om de belangen van mensen met een beperking te behartigen. Vaak gaat het er om, dat 'anderen' in hun beleid ruimte maken voor die belangen. De belangen worden goed behartigd, mede doordat het Solgu samenwerkt met parallelle organisaties: de effectiviteit wordt zodoende vergroot.

Onderwerpen, waarover regelmatig overleg plaatsvindt met relevante partijen gemeentelijk⁵ of commercieel:

- Toegankelijkheid, stationsgebied, Leidsche Rijn, openbaar vervoer, regiotaxi, huisvesting, toerisme en recreatie in Utrecht, Wmo, welzijn, zorg, mantelzorg⁶, wonen & zorg⁷, vrijwilligerswerk, werk, inkomen, scholing, en Agenda 22⁸.

Netwerkpartner

- Het Solgu is partner in diverse netwerken van maatschappelijke organisaties, georganiseerd op specifieke eigenschappen van mensen (handicap, beperking, etnische achtergrond, LHBT, leeftijd, etc.)
- Het Solgu is lid van het netwerk van Toerisme Utrecht, dat als missie heeft gesteld om van Utrecht in 2017 de meest gastvrije stad van Nederland te maken. Het Solgu zit aan tafel en behartigt de belangen van mensen met een lichamelijke beperking, om ook voor hen de stad gastvrij te maken
- Daarnaast zijn we in contact met patiëntenorganisaties die leden hebben in de stad Utrecht
- Bewonersorganisaties en kwartiermakers in de wijk
- Gemeenteraadsleden
- B & W
- De Utrechtse Rekenkamer
- We overleggen met de cliëntenraden waarin het Solgu zitting heeft, Cliëntenraad Wmo en Participatieraad
- De Armoedecoalitie
- G4 gehandicaptenorganisaties en beleidsambtenaren van deze gemeenten
- Ieder-In op diverse beleidsterreinen
- Denktank Solgu (contacten opgedaan door het geven van sollicitatiecursussen aan mensen met een beperking)
- Reintegratiebureaus en bureaus die mensen met een beperking bemiddelen naar werk
- FNV (lokaal)

⁵ Het Solgu voert overleg met verschillende organisatieonderdelen: Stadswerken, Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, Maatschappelijke Ontwikkeling (Wmo), Werk & Inkomen (Participatiewet), Publiekszaken, Vergunningverlening - Toezicht & Handhaving, Utrechtse Vastgoed Organisatie, Milieu & Mobiliteit, Projectorganisatie Stationsgebied.

⁶ Deelnemers: Steunpunt Mantelzorg U-Centraal, Achmea, Vrijwilligerscentrale Utrecht, Steunpunt GGZ, Altrecht, Axion Continu, Careyn, Buurteams Utrecht, Mezzo, Hulptelefoon, Handje Helpen, Solgu.

⁷ Deelnemers: diverse gemeentelijke diensten (o.a. DMO en projectbureau Leidsche Rijn) o.l.v. de wethouder, wijkwelzijnsorganisaties, STUW (woningcorporaties), Cosbo-stad-Utrecht en Solgu, als medevertegenwoordiger van Steunpunt GGZ en LCR.

⁸ Het Solgu neemt deel aan de Coördinatiegroep Agenda 22, waarin de meeste gemeentelijke diensten en belangenbehartigers in de stad zijn vertegenwoordigd. Het Solgu voert daarnaast overleg met een groeiend aantal gemeentelijke diensten.

- Beleidsambtenaren en contactpersonen van de gemeente Utrecht op diverse beleidsterreinen
- Hogeschool, Universiteit en Mbo-instellingen
- Hogeschool voor de Humanistiek
- Overleg met organisaties die zich bezighouden met arbeidsparticipatie van mensen met beperking in wisselende samenstelling
- UWV
- Adviseur P&O van de gemeente Utrecht
- Buurtteams
- Hoi Utrecht
- Job onderneemt
- Coalitie voor Inclusie

Contact vrijwilligers / ervaringsdeskundigen

- De vrijwilligers die betrokken zijn bij het Solgu moeten betrokken blijven, en weten dat hun werk zinvol is. Daarnaast moeten afspraken gemaakt worden over de werkzaamheden en eventueel bijgesteld.

We ondersteunen vrijwilligers en deskundigheidsbevordering, met als resultaat dat gemotiveerde en deskundige mensen aan het Solgu verbonden willen blijven. Verder wordt elk jaar een bijeenkomst georganiseerd door bestuur en bureaumedewerkers voor alle vrijwilligers die betrokken zijn bij het Solgu. Doel is dat men zich gebonden weet aan onze missie en zicht krijgt op de rol die men daar zelf in speelt.

Totaal aantal betrokken vrijwilligers bij het Solgu: 62

Landelijk / regionaal overleg

Soms moet de basis voor verandering landelijk worden gezocht. Ieder(In) is de bundeling van landelijke patiëntenorganisaties en lokale belangenbehartigers. Ook AVI (Aandacht voor Iedereen, een samenwerkingsverband tussen diverse landelijke belangenbehartigers) is een belangrijke informatiebron. Daarnaast voert het Solgu elk jaar overleg met de evenknieën in de andere grote steden (G-4 overleg) en andere gehandicaptenplatforms (ZET Brabant, kleine gemeenten rondom Utrecht).

Bijlage 2 Ureninzet totaal 2018

Personeel in vaste dienst	Percentage	Contracturen	Aftrek feestdagen	Aftrek leeftijds-gerelateerd verlof	Aftrek wettelijke vakantieuren
Annelies de Jong	72,22%	1352	36	26	104
Job Haug	66,67%	1248	33	24	96
Roos Hoelen	44,44%	832	22	16	64
Sofie Fonteijn	66,67%	1248	33	24	96
		4680	124	90	360
Netto aantal uren 4680 -/- (124+90+360=574)	100%	4106			
Directe uren	80%	3285			
Indirecte uren	20%	821			

Doelen / ambities	Werkterreinen Solgu	Uren- inzet
<p>Mensen met een beperking leven in een (indien nodig aangepast) huis dat in hun ogen schoon is.</p> <p>Zij hebben de regie over hun leven.</p> <p>Zij beschikken over de hulpmiddelen en/of voorzieningen die nodig zijn om zelfstandig te leven.</p> <p>Daarnaast hebben zij een zinvolle invulling van de dag en voldoende sociale contacten.</p> <p>De grenzen van mantelzorgers worden gerespecteerd. Zij kunnen indien nodig een beroep doen op ondersteuning en respijtzorg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Welzijn ◆ Wmo 	682
<p>Stijging van het aantal werkenden met een chronische ziekte of lichamelijke beperking.</p> <p>Verbetering van inkomenssituatie van mensen met een beperking en armoedeval voorkomen.</p> <p>Verbeteren van de aansluiting van scholing op de arbeidsmarkt voor mensen met een beperking.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Werk ◆ Inkomen ◆ Scholing 	695
<p>Openbare ruimte en gebouwen zijn toegankelijk voor bezoekers en werknemers met een beperking.</p> <p>Toegankelijkheid wordt meegenomen in bouwprocessen van begin tot eind.</p> <p>Wensen van bewoners met een beperking op het gebied van toegankelijkheid is per wijk in kaart gebracht. We hebben in elke wijk ervaringsdeskundige contactpersonen.</p> <p>Ieder die zelfredzaam is, kan gebruik maken van het Openbaar Vervoer.</p> <p>Woningen zijn bezoekbaar voor iedereen met een beperking.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Toegankelijkheid ◆ Mobiliteit ◆ Huisvesting 	895
<p>Informatie over toegankelijkheid van openbare locaties in Utrecht op www.toegankelijkutrecht.nl⁹</p>		197
<p>Een realistisch beeld neerzetten waarin mensen met een beperking in al hun maatschappelijke rollen gekend en herkend worden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Beeldvorming ◆ Communicatie 	600
<p>Maatschappelijk Netwerk Utrecht: samenwerking cliënt-adviesraden en belangenbehartigers</p>	Zie inleiding	200
Totaal		3269

⁹ Dit project kan alleen doorgang vinden met projectsubsidie van €6.600,=
- 28 -